

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za se leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jednokrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši. Gledališka stolba.

Upravnništvo naj se blagovelično pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Narodu“.

Občni zbor „Narodne Tiskarne“.

Zbora 25. februarja t. l. udeleževalo se je 12 delničarjev, kateri so zastopali 120 delnic (od 400).

Predsednik upravnega odbora g. dr. Vošnjak poroča o delovanju odborovom v 14. upravnem letu „Narodne Tiskarne“. Tekom tega leta izvršila se je jako potrebna sprememba društvenih pravil. Po starih pravilih, potrjenih z ukazom notranjega ministerstva dne 25. julija 1872. l., bilo je v upravnem odboru 15 udov, torej je k sklepčnosti odbore se je trebalo navzočnosti najmenj 8 odbornikov, kar se je le težko dalo doseči. Zato je občni zbor 25. julija l. l. sklenil, da naj sestoji upravni odbor le iz sedmero udov, vlada pa je potrdila to spremembo pravil z ukazom od 9. sept. 1885. l. Ker je mnogoletni bivši predsednik dr. Zarnik nevarno zbolel in je upravni odbor sploh postal nesklepčen, bil je na podlagi novih pravil sklican izredni občni zbor, kateri je 31. oktobra izvolil v upravni odbor gg. Bradaško, Hrena, Hribarja, dr. Mundo, dr. Stareta, dr. Vošnjaka in Žagarja. Novi odbor je imel l. 1885 dve seji 4. nov. in 5. decembra, da se je konstituiral in posvetoval ter sklepal o potrebnih stvareh, spadajočih v njegov delokrog. Predsednikom

bil je izvoljen dr. Vošnjak, podpredsednikom dr. Munda.

Govornik potem predlaga kratek pregled delovanja „Narodne Tiskarne“ v preteklem letu. Tiskarna je bila vse leto z delom obložena, da se je moralo večkrat pozno v noč delati. Tiskalo se je v tiskarni pet časnikov: „Slov. Narod“, „Zvon“, „Slovan“, „Zadruga“ in „Škrat“. Od večjih tiskovnih del bilo je tiskanih: „Letopis Slovenske Matice“ in „Spomenica Metodove tisočletnice“ v zalogi „Slov. Matice“, „Slovenske Talije“ 52. zvezek za „Dramatično društvo“, Josipa Jurčiča zbrani spisi 4. in 5. zvezek v zalogi odbora za Jurčičev spominek. Neumorni slovenski pisatelj profesor Jesenko v Trstu dal je tiskati dve knjigi: „Domovinoznanstvo“ in „Občne zgodovine“ II. del. Za tukajšnjega knjigoveza tiskala se je „Molitvena knjiga“. Dalje sta se v lastni zalogi ponatisnila iz listka „Slov. Naroda“ roman: „Pariz v Ameriki“ in povest „Za dragocenim koreninom“. „Spomenico Metodove tisočletnice“ v 7500 iztisih založil je odbor za potovanje na Velehrad in v Prago. Zraven teh večjih del izvršila je tiskarna blizu 1000 manjših akcidenčnih del, od katerih zlasti omenjam tiskovine za slovenske posojilnice, za banko „Slavijo“ in za deželni zbor kranjski. Sploh se je kazalo, da se narodni krogi radi obračajo s svojimi naročili do „Narodne Tiskarne“, kateri ravno s tem omogočijo, da jim postreže dobro in ceno.

Glavno podjetje „Narodne Tiskarne“ in zaradi česar je uprav bila ustanovljena l. 1872, je izdavanje „Slov. Naroda“. Ustanovljen leta 1868 z velikimi žrtvami posamičnih rodoljubov na Štajerskem, ki so v ta namen darovali 6000 gld., bi se list kot daevnik ne mogel vzdrževati, ko bi ne imel trdne podloge v „Narodni Tiskarni“. V sled dvojne konkurence in iz drugih razlogov se je število naročnikov občutljivo skrčilo v poslednjih dveh letih. Novi upravni odbor je tedaj spoznal za svojo prvo in glavno nalogo, listu ohraniti njegovo staro veljavo kot nezavisno vseslovensko glasilo in širiti krog njegovih naročnikov. V svoji prvi seji 4. novembra sklenil je odbor nastaviti stalnega sodelavca, čegar duhovito pisani članki so že poprej vzbujali pozornost; dalje se je odbor trudil pridobiti listu stalne dopisnike v vseh večjih slovenskih

in slovanskih mestih. Vsebina lista postala je s tem raznoličnejša in zanimivejša, upravni odbor pa je imel zadoščenje, da se je z novim letom število naročnikov zdatno pomnožilo. Želeti bi bilo, da bi naš dnevnik donasal še več gradiva, oziroma še večkrat imel priloge, pa to bi le mogoče bilo, ko bi se pristopilo 300 do 400 novih naročnikov. Žalibože pogrešamo take požrtvovalnosti in mnogi rodoljub, ki bi lahko zmagal naročnino, zadovolji se, da list bere brezplačno v čitalnici, bralnem društvu ali v kakem javnem prostoru. „Narodna Tiskarna“ rada žrtvuje iz svojih drugih doneskov potrebno svoto, da se list vzdržuje in ugaja občinstvu, pa tudi občinstvo moralo bi pripomagati z obilnejšim naročevanjem k pospeševanju slovenskega časnikarstva sploh.

Gmotni uspeh „Narodne Tiskarne“ l. 1885 se le malo razločuje od prejšnjih let. Promet bil je blizu jednak, kakor poslednja leta. Po odpisanih 5% za stroje v znesku 336 gld. in 10% za črke v znesku 1095 gld. in pri mobilijah 108 gld., preostajalo bi 1904 gld. dobička. Upravni odbor je sklenil navsvetovati občnemu zboru, da se izplača delničarjem po 3 gld. dividende za delnico, iz ostalega dobička priloži se rezervnemu fondu 150 gld., od ustanovnih stroškov v znesku 1353 gld. 42 kr. pa se naj odpiše 473 gld. 70 kr., tako da le še ostane 81 gld. 31 kr. Ta ostali znesek prepíše se na račun prihodnjega leta. Za rezervni fond naložil se je znesek zapadlih kuponov 192 gld. in 160 gld. iz dobička, tako da je znašal ves rezervni fond koncem l. 1885 2401 gld. 70 kr.

Gmotno stanje „Narodne Tiskarne“ je torej dobro, ker nema drugih dolgov, nego pri vsakem obrtniškem in trgovinskem podjetji tekočih, ki so pa pokriti s terjatvami za tiskarska dela. Preskrbljena je tiskarna z najnovjšimi stroji in z raznovrstnimi črkami, da lahko ustreza vsakemu naročilu. Jediná zapreka še večjemu razvoju so pretesni prostori.

Na dnevnem redu je tudi volitev upravnega odbora. Izvoljen je bil sicer še le pred štirimi meseci in bi po pravilih imel poslovati tri leta. Ker pa je bil izvoljen v izrednem občnem zboru, izroči svoj mandat rednemu občnemu zboru. Zato pa se govorniku potrebno zdi, da poroča o delovanju odborovom še tudi za čas do občnega zbora, ker je treba, da občni zbor pritrudi nekaterim sklepom uprav-

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

XIII.

(Dalje.)

— Osnovatelj nove sekte — beden človek! vzbuditelj kake stare morale — beden človek! zakonodavec — beden človek! — Vojskovo, prisvajajoč si tuje zemlje, kolik revež!

— Če je kako dobro društvo na sveti, to je ono, v katerem se deli vse, ter se daje nekako prvenstvo le najmočnejšemu. — Kedar se vmešata vmes lokavost ter izdaja, dojde zakonodavstvo.

— Vpraševali so me včasih, če ljubim otroke. Dakako je ljubim. Oni niso še ljudje.

— Vsi glasovi cele zemlje naznanjali so nek-daj, da je veliki Pan umrl. To je bila osvoboditev sužnje. Kedar jih zaslišite v drugo, bode osvobo-

ditve ubožnikov, in potem začne se znova uzurpacija sveta.

— Iz vseh vladnih oblik protivi se najmenj mojemu srcu, ponižuje najmenj človeštvo vzhodni despotizem, kder se vsaj robstvo narodov razlaga z vražami. Samosilnika, potomca prorokov in zaveznika zvezd, umejem. V Tibeti je neviden, nesmrten svet. To je dobro ter bi nikoli ne smelo biti drugače. Samosilništvo in suženjstvo sta dva stana z z dvema vrstama. Najzaničljivejši ljudje so rob, priznavajoči samosilnike, ustvarjene po njih podobi.

— Pač treba se je šteti zelo srečnega, če moreš ostaviti ljudi, ne da bi bil primoran, nahuditi jim ter se pokazati njih sovražnika.

— Kaka razlika je mej zločinom in heroičnim dejanjem, mej smrtno kaznijo in oboževanjem? Kraj, čas, prezirno mnenje brezumne množice, ne poznavajoče pravega imena stvari ter rabeče brez mislij tista, katerih jo je naučila navada.

— Šibe so v prirodnem redi, a zakoni niso.

— Ideja, da se bogom prisojajo slabosti, malo je vredna božanstva, kakeršno si mislim jaz, a ne-

kaj tolažilnega ima za človeka. Meni prija, da je bil Apolon prognan, da Cerera trpi glad pri Stelionovej materi, da je Diomed ranil Venero, da sta Herkulejevo zibel obdali dve kači ter da njega samega usrti ono Nesovo oblačilo, katero je ostavil svojim naslednikom.

— Če bi si moglo moje srce dati vero, . . . če bi jaz izumel Boga, hotel bi, da se porodi na slami v hlevi, da je ušel razbojnikom le v roke siromašnega rokodelca, katerega so imeli za njegovega otca; da mu je mladost potekla v bedi in prognanstvi; da so ga proganjali vse žive dni, velikaši ga prezirali, vladarji ne poznali, duhovniki zasledovali, prijatelji zatajevali, da ga je njegov učence prodal, najpoštenjsi mu sodnik ostavil, da so dali prvenstva ne njemu, nego najposlednejšemu zločincu, bili ga s šibami, s trnjem venčali, da so ga beriči zasramovali, da je umrl mej dvema razbojnikoma in da mu je njiju jeden sledil v nebesa.

— Vsesilni Bog, imej usmiljenje z menoj!

(Dalje prih.)

nega odbora, s katerimi namerava odbor zagotavljati tiskarno delo in s tem zaslužek, ob enem pa pospeševati naše slovstvo in skrbeti za potrebne šolske knjige.

Odbor za Jurčičev spomenik, kateri je dosle dal Jurčičeve spise tiskati v svoji zalogi, ponudil je „Narodni Tiskarni“, da naj ona prevzame založništvo in daljno izdavanje Jurčičevih spisov s tem pogojem, da tiskarna od končnega običnega izročila polovico Jurčičevi ustanovi. Upravni odbor vnaprej je ponudbo, prodavanje že izdanih zvezkov oskrbuje tiskarna, ki bo še to leto izdala 6. in če mogoče 7. zvezek.

Dalje je stopil upravni odbor po svojem predsedniku v dogovor zaradi založništva nekaterih šolskih knjig za srednje šole, ki se pripravljajo za natis in ki bodo tiskane še tekom tega leta.

Upravni odbor torej nasvetuje:

Slavni občni zbor naj:

1. poročilo upravnega odbora za l. 1885 na znanje vzame in mu izreče svoj absolutorij;
2. pritrudi pogodbi, skleneni mej odborom za Jurčičev spomenik in upravnim odborom zastran zaloge Jurčičevih spisov;
3. dovoli, da sme upravni odbor šolske knjige, ako se mu zdi shodno, prevzeti v založništvo „Narodne Tiskarne“;
4. dovoli, da se stroški za izdavanje knjig v lastni zalogi smejo začasno pokrivati iz rezervnega zaklada.

Potem se prebere bilanca in občni zbor sklene, da se izplača za l. 1885 po 3 gld. dividende za delnico, 150 gld. se pa priloži rezervnemu fondu.

G. dr. Tavčar izreče zahvalo odboru za njegovo marljivo in uspešno delovanje ter izraža željo delničarjev, da naj „Slovenski Narod“, kakor dozdaj, ostane tudi zanaprej nezavisen vseslovenski list, zvest tistim načelom, na podlagi katerih je bil ustanovljen pred 18. leti.

G. Hribar in dr. Vošnjak pritrudita nasvetu in poslednji poudarja, da kot predsednik bi nikdar ne bil dopuščal družega upliva na list kakor iz naroda samega izvirajočega. Program „Slovenskega Naroda“ je in ostane, kakor je bil izražen v prvem vabilu na naročno meseca marca 1868, spisanem po pokojnem Tomšiči: Blagostanje in korist vsega slovenskega naroda.

Zbor pritrudi nasvetu dr. Tavčarja in vsprejme potem še predloge upravnega odbora 2., 3. in 4., slednjega z dostavkom, da bi se rezervni fond smel le do polovice porabiti.

V upravni odbor so bili izvoljeni: Bradaška, Hribar, dr. Tavčar s 106, Hren, Anton Knéz, dr. Zarnik s 104, dr. Vošnjak s 95 glasovi. Za pregledovalca računov izvoljena sta gg. Vilhar in Fr. Souvan.

Narodno opolčenje.

(Konec.)

S kakšnimi razlogi se priporoča uredba narodno opolčenje?

Vladna obrazložba pravi ob kratkem:

Ako se govori o splošnji vojaški dolžnosti, to pomeni, da se kolikor moči vsi državljani v vojni uporabljajo. Le tista država sme zmage pričakovati v vojni, katera more tudi najzadnjo silo postaviti na noge, ki tedaj ima organizacijo svojega vojsstva tako uravnano, da lahko o pravem času in izdatno nastopa. Organizacija stoječih vojsk in tudi cadre-institucij pa že v miru potrebuje velike vsote, katerih v prid kulturnih nalog države ni preobilo jemati, in zato vsaka država misli, kako bi operativno vojno silo podpirala s splošnim sklicevanjem, katero se obudi po potrebi le v vojni, mora pa že poprej biti postavno zavarovano in za mirnih časov pripravljeno. S takimi sklici se skrbi, da so vojske za odločilne bitke vedno polnoštevilne in neoslabljene, da je dovolj pomoči v tehničnem, administrativnem in znanstvenem oziru, da se domačija varuje itd. V zgodovini vojn je mnogo dogodkov, ki kažejo veliki pomen takih sklicevanj, ako so primerno organizovana in uporabljana. Potrebno je, da je za bodočnost vse sistemsko pripravljeno, potem se tudi ni treba bati divjanja v vojni in razdejanja več, kakor nanese žalostna sila. Tako so preskrbljene vse večje države v kopni Evropi, le avstro-ogersko cesarstvo je tista velemoč, ki nema še narodnega opolčenja na podlagi splošne vojaške dolžnosti, četudi ga najtežje pogreša vsled svoje politično-geografske leže itd. Avstro-ogersko cesarstvo ima v primeri z drugimi večjimi državami

po številu najslabšo stoječo vojsko in hotelo si je torej neposredno pomagati z uredbo deželnih bramb. Na tej strani je storilo, kolikor se tačas dá, na drugej strani pa mu manka, razen v Tirolih in po Predareljskej zemlji prava narodna in gospodarska podstava občega sklicevanja. Velike države evropske so poleg tega, da imajo polne stoječe vojske, pripravile, da lahko nastopijo milijoni elementa; Avstro-Ogerska pa s svojim omejenim vojaškim sistemom nima niti toliko, da bi za daljšo in večjo vojno dopolnjela vrste vojske in deželnih bramb in celo zmanjšala se jej je vojni organizem po tem, da je razpustila vojaško granico. V taci razmerah je živa potreba, da se ustvari izdaten sistem narodnega opolčenja, tako da ima v vojni uspeh vsa država, pa tudi da so v varnosti pred sovražnimi napadi pokrajine, katere bi bile brezozirno teptane, če ne bi bilo ustrojene, za potrebo pripravljene domače brambe. Naloga narodnega opolčenja in koristi poveljstva v vojni so take, da bi se težko kaj narodno opolčenje po vsem in do konca uporabljalo, nego več ali manj bo omejeno po prostoru, času in intenzivnosti. Z osnovo postave o narodnem opolčenju dopolnjuje se vojsvo države. Določuje se v njej, da bode država lahko pomoč dobila po potrebi, da v mirnih časih narodom ne bo treba še več žrtvovati za vojsko. Odobriti narodno opolčenje je domovinska dolžnost, tudi posledstvo splošnje vojaške dolžnosti. Ako se popolni naše vojsvo, ne da bi se natezale moči v mirnih časih, potem je to za mir najmočnejše poročstvo. Dandanes so vsled orožnih sil, vsled civilizacije vojne redkejše, zato pa so tem jačje in obsejše. Osobito pa razmere avstro-ogerskega cesarstva neso za provokatorsko politiko, a mirno uživanje koristij, dober in samosvoj razvoj kulture utrdijo se le tedaj, ako si z izdatno orožno silo more pripraviti spoštovanje prijateljevo in nasprotnikovo.

Resnično in odločilno je, s čemer vlada priporoča novo postavo o narodnem opolčenju. Spominjamo se besed, ki jih je nekoč vójnisk minister izustil, ko se je od njega zahtevalo, da naj zniža vójnisk budget: „Popolnem pravo pravite, moja gospóda, in jaz bodem takoj, kakor želite, meče in bajonete prekovati dal v pluge in srpe, ako mi morete povedati, da le jedna izmej sosednjih držav tudi tako dela!“ Kakor je Prusija Avstrijo prisilila ne toliko z vzgledom, kolikor z resnimi praktičnimi dokazi, da je tudi ona uvedla splošno vojaško dolžnost, tako so druge države takoj posnemale Rusijo, ko si je ta ustrojila svoje narodno opolčenje. Avstro-Ogerska pa ima le v Tirolih in na Predareljskej zemlji narodno opolčenje, ki je tudi v resnici jako dobro organizovano, a drugje ga nema. Nastane tedaj domoljubno vprašanje: ali naj čakamo, da dobodemo od katere strani dokaza na pleča, da smo zaostali za jedno idejo? Ako smemo verjeti oficijoznim računom, potem je dokazano in jasno, da mej velikimi vojaškimi državami — Italijo izimši — ima Avstro-Ogerska najmanjšo stoječo vojsko, najmanjše vójnisko pomorstvo in deželno brambo, najslabšo vkupno bojno silo, najmanjši vojni budget, najkrajši ukupni službeni čas. To izmo bi naša država utegnila v vojni z močnimi sosedi jako drago plačati. Ako pa hoče v evropskem koncertu imeti kaj veljave, imeti mora vsaj blizu toliko vójniske sile in priprave, kakor druge velike države. Najtrdnjši so naši upi v mirne čase, ako je prijateljstvo in zveza z Avstrijo za druge države kaj vredna, a vredna bode veliko več, ako cesarstvo more v vojni vsled narodnega opolčenja 1,200.000 mož, ali, kakor drugi računajo, celo 2,000.000 mož več, kakor dosihdob, sklicati na noge. „Si vis pacem, para bellum.“

Ako pa skoro ni dvojbe, da je treba naše vojsvo popolniti z narodnim opolčenjem, mnogo pa je dvojbe ob vprašanji: ali bi bilo povsem umestno narodno opolčenje po načrtu predložene vladne osnove? Žrtev v svobodi, v krvi in denarji, katere so zvezane z narodnim opolčenjem, ne sme se zahtevati preveč, narodno opolčenje ne sme biti pretirano. A tako bi bilo, če bi bilo po načrtu obeh naših deželno-brambovskih ministrov in vójniskega ministra.

Državna zbora se bosta sedaj bavila s tem preimnitnim načrtom. Vladnim krogom je mnogo do tega, da bi bil sedaj potrjen ta načrt, ker sta dva druga nerešena prišla iz državnega zbora nazaj k svojim avtorjem. Kolikor je na nas Slovencih, smo mi, so naši očetje dovolj potov že dokazali, da

nam je „Avstrija čez vse;“ tudi sedaj pri osnovi narodnega opolčenja bodemo pripravljani na žrtvenik širše domovine položiti naše blago, našo krv. A jeden pogoj jasen in veleopravičen smemo razodati: pogoj, da nam vlada kot narodu živeti dá in pomaga, da nam narodno pravo uredi in narodno vzgojo omogoči. Opolčenje bode moralo biti narodno, v avstrijskih narodopisnih razmerah se ne bodo mogle ležele organizirati namenu primerno za opolčenje, nego le narodu kot tak bode imel pravega navdušenja dovolj. Ako tedaj hočete imeti na vse strani krepko in izdatno opolčenje, odgojite si navdušene narode, dajte, da bodo narodi v Avstriji srečni in v svojih pravicah! Vrhu tega pa, kakor rečeno, mi Slovenci nesmo le za to, da plačujemo, da za državo umiramo. Tudi prejemati, tudi živeti hočemo — za državo. Slovenski poslanci tedaj ne bodo zamudili prilike, da bodo dovolitev opolčenja, velikih in usodepolnih bremen, zavisno poudarjali od resnične izpolnitve slovensko-narodnih naših terjatev.

Deželni zbor kranjski.

(XVIII. večerna seja dne 21. januarja 1886.)
(Konec.)

Poslanec dr. Poklukar omenja, da bi gospodarski odsek gotovo rad kaj uspešnega ukrenil že zdaj v prid obrtnikom Ljubljanskim, ali za zdaj se ne da kaj primernejšega nasvetovati. Gotovo je pa vsem poslancem pri srci, pomagati obrtnemu stanu. Pri glasovanji vsprejme se odsek predlog.

Poslanec dr. Poklukar poroča v imenu finančnega odseka gledé branilnih stavb pri Trebiškem potoku poleg Radeč. Poročevalec nasvetuje o tej zadevi obširni postavni načrt, v katerem je nasvestovano, da državni melioracijski zaklad s 50% (na 16 000 gld. proračunjene potrebščine,) torej s prispevkom 8000 gld. pripomaga. Razglasi se to kot podjetje, ki je zrsiti iz deželnih novcev, za katero se pa ne bodo pobirali doneski drugih udeležencev. Vendar se ob jednom razumeva, da v kolikor se bode pri zgradbi in popravu tega potoka potrebovala skupna lastnina udeležencev, morajo taisto udeleženci v ta namen brez povračila dati na razpolaganje. Na dalje nasvetuje poročevalec, kako se ima izvrševati postava, katere se tudi brez razgovora jednoglasno odobri.

Poslanec dr. Papež poroča v imenu gospodarskega odseka in nasvetuje:

1. Slavni deželni zbor reši naj prošnjo okrajnega cestnega odbora tako, da se mu za zvršitev leta 1886, 1887 in 1888 odločenih popravkov na cestni progji med Mokronogom in Lanknem dovoli v teh letih primerna podpora.

2. Deželni odbor se poblasti za ona dela, ki so za l. 1886 odločena, oziroma v zvršitev namenjena, na podlagi uspeha na lici mesta zvršujočega pregledanja omenjenega načrta ter po poizvedbi stanja tamošnjega okrajnega cestnega zaklada iz kredita za cestne stavbe omenjenemu okrajnemu cestnemu odboru naukazati v izplačanje podporo do 1500 gld. po napredku dotičnih stavbenih del.

3. Deželnemu odboru se naroča, da prihodnjemu deželnemu zboru poroča, kakšen uspeh da je imelo pregledanje omenjenega načrta in da stavi nasvete o visokosti podpor, ki naj bi se dovolile okrajnemu cestnemu odboru l. 1887 in 1888.

Predlogi se odobre.

Poslanec dr. vitez Gutmansthal poroča v imenu gospodarskega odseka o letnem poročilu deželnega odbora o hipotečnih dolgovih in nasvetuje:

1. Glede na uzroke, ki jih omenja deželni odbor, deželni zbor za zdaj ne bode ustanovil deželne hipotečne banke, pač pa naroča deželnemu odboru, da naj vedno pazi na obrestne razmere v deželi in pri glavnih kreditnih zavodih v našem cesarstvu, in da naj, ako se pokaže potreba, zboru stavi okoliščinam potrebne predloge.

2. Deželni zbor jemlje radostno na znanje, zagotovilo kranjske hranilnice, da hoče svojo posebno pozornost obračati na znižanje obrestij pri uknjiženih posojilih in zlasti gledati na to, tudi posojila, ki presegajo znesek 300 gld., dajati po 4% in pričakuje, da se bode zlasti poslednja jako človekoljubna in sploh koristna naredba prej ko mogoče izvršila.

3. Deželnemu odboru se naroča, da naj hranilnici kranjski sporočivši pod drugo točko navedeni sklep, izreka željo, da naj amortizovanje dolgov še nadalje pretresa in poudarja, kako bi se kranjskim posestnikom dala prilika, da bi ob jed-

nem z obrestmi polagoma poplačali tudi dolg in si ohranili obstanek.

4. Deželnemu odboru se naroča, da naj ima še dalje v razvidnosti dolgove kranjskih zemljišč, da naj si prizadeva dosedanje izvedbe popolniti in popraviti in da naj vse te poizvedbe deželnemu zboru v letnem poročilu, pri prihodnjem zasedanju naznani.

Poslanec dr. Vošnjak opomni, da ima nekoliko opomenj proti izpeljavam, ki se nabajajo v poročilu gospodarskega odseka. Kmetijski stan zadoljuje se leto za letom bolj in ker je zadolžen, ne more napredovati. Deželni zbor se je s to zadevo že mnogokrat pečal in v agrarni enketi se je mnogo o tej zadevi razgovarjalo in nasvetovalo. Stanje hipoteknih dolgov množi se z vsakim letom, vsako leto narašča zadolženje kmetijskega posestva. Najvišje novo zadolženje kažejo okraji Brdo za 153.681 gld., Kranj za 260.122 gld., Loka za 158.852 gld., Ljubljanska okolica za 472.827 gld., Radovljica za 133.452 gld. in Vipava za 156.955 gld. Razbremenjeni so le okraji Kranjska gora za 8232 gld., Lož za 4929 gld. in Logatec za 171.772 gld. A ti okraji, kateri so se zopet obremenili, so ravno isti, kjer je kmetovalec doslej še v boljšem stanju, v drugih krajih dežele, kjer so posestva popolnoma zadolžena, se tako ničesar več ne posodi. Govornik ne more delovanja kranjske hranilnice nasproti kmetickemu stanu nikakor hvaliti, kranjska hranilnica imela je na kranjskem koncem l. 1884 hipoteknih terjatev po 5% v skupnem znesku 3.399.047 gld., po 4% svoto 309.813 gld., torej blizu 6% vseh uknjiženih dolgov in 17% od kapitalov, v kranjski hranilnici naloženih, kateri so znašali 20.612.990 gld. Od tega uloženega kapitala je s kranjskega do dvanajst milijonov goldinarjev. Iz poročila pa je razvidno, da ima kranjska hranilnica denar tudi iz drugih dežel, kar bi govornik ne mogel hvaliti, ker njeno razpolaganje z denarji le otežuje. Iz dežele kranjske se ne jemlje denar, iz drugih dežel pa se jemlje, kar se mu ne zdi prav in misli, da bi bilo bolje, da se jemlje le domači denar. Tri milijone gld. obrestovanih je po 5% in le 300.000 gld. po 4%. Govornik misli, da bi se obresti znižale prav lahko za vse tri milijone od 5% na 4%, ne da bi trebalo znižati obresti ulagateljev.

Tudi misli govornik, da bi bila kranjska hranilnica lahko ustregla želji po deželni zboru izraženej, da na zemljišča poso enega denarja ne bi terjala nazaj, temveč da bi se denar povračal po amortizaciji. Štajerska hranilnica ima jednaka pravila kakor kranjska, pa je vendar to storila. Sploh po mnenju dr. Vošnjaka regulativ za hranilnice ne ugaja več in treba ga bode preurediti, kakor za hranilne in posojilne zadruge. Govornik upa, da bode vlada kmalu tako preurejeni načrti statutov za hranilnice predložila postavodajnim zastopom. Zahvali, ki bi se imela kranjski hranilnici izreči že naprej, ne more dr. Vošnjak pritrjevati, bode tedaj le pogojno glasoval za nasvetovane predloge. Kadar bode kranjska hranilnica v istini ponižala obresti, bode i on se zahvali pridružil, prej pa ne.

Poslanec dr. vitez Gutmansthal pravi, da kranjska hranilnica ne more več posojevati, nego se prosi. Hranilnično vodstvo postopa pri dovoljenju posojil jako strogo, kar se more le odpraviti. Da postopa previdno, se vidi iz tega, da je izgubila v 50 letih le 88.000 gld. Obresti ne gre zmanjšati, storilo se je že najskrajneje. Jeden odstotek mora biti razločka, kje bode drugače dobivala hranilnica novcev za svoje stroške 32.000 gld. za davke, stroške za režijo, da se dá dobrodušnim zavodom vsako leto nad 20.000 gld. in se izven tega ima pomnožiti rezervni zaklad. Konečno omenja hranilnic na Štajerskem, kjer je 46 okrajnih in jedna glavna hranilnica v Gradci. Od uknjiženih dolgov imajo te hranilnice pri posestnikih četrtinko, to je 64 milijonov izposojenega denarja, to je ves drugi odnosaj nego na kranjskem. Sploh pa misli govornik, da treba počakati, kaj bode novega prinesel hranilnični regulativ, ki se pričakuje.

Poslanec dr. Vošnjak opomni, da se ravno iz poročila dr. vitez Gutmansthal vidi, kako malo se je pod prejšnjo liberalno vlado zgodilo za kranjsko. Na štajerskem imajo 47 hranilnic, na kranjskem pa vlada ni hotela dovoljevati okrajnih hranilnic in odbila dotično prošnjo iz Kranja, Loža in Postojine, le Kočevarjem se je dovolila in to le zato, da se je kranjski hranilnici obdržal monopol na kranjskem. (Dobro! Dobro!)

Pri glasovanju vsprejmo se predlogi gospodarskega odseka.

Poslanec Murnik stavi koncem seje sledeči samostalni predlog, katerega bode v prihodnji seji utemeljeval: Razmišljajoč, da se po načelih urne tarifne politike, kakor tudi v soglasji z nazori državnega zbora in za trgovino in obrt merodajnih korporacij cesarstva skupni prevažni stroški po železnicah z enakimi razpošiljatvenimi pogoji za bližnjo postajo ne smejo višje odmerjavati, nego za oddaljenejšo postajo; razmišljajoč, da bi se izjeme smeje le dopuščati v prometu z inozemstvom, odnosno s prekmorskimi pristanišči, pa ne na škodo gospodarstvu tuzemstva, in razmišljajoč dalje, da tarifna politika na kranjskem vozečih železnic, toliko c. kr. državne, kolikor c. kr. priv. južne železnice, mnogo in presilno nasprotuje takim pravičnim načelom; razmišljajoč, da so se za kranjsko na ta način v prometu z najvažnejšim blagom napravili taki tarifi, da so vsi prirodni, proizvodni in prodajalni pogoji zgolj slepni, in s katerimi se najboljše škoduje poljedelstvu in gozdarstvu, kakor tudi trgovini in obrtu dežele; razmišljajoč, da so bile vsled tarifne politike, na kranjsko se ne ozirajoče, uničene že mnoge obrti in mnoge trgovinske zveze in da se je v resnici bati, da bodo v zadnjem času drugim deželam dovoljene tarifne olajšave žagarsko obrt in trgovino z lesom na kranjskem uničile, se stavi predlog: Slavni deželni zbor naj sklene: „Deželni odboru se naroča: Naj sporoči c. kr. vladi to s čini dokazani in za deželo toliko nevarni položaj. Posebno naj vladi tudi pojasni v novjšem času sporazumno z prizadetimi železnicami storjene naredbe glede tarifov za prevažanje lesa, ki so po svojih posledicah najpogubnejši, nujno vlado proseč, naj bi oprostila kranjsko deželo težkih neprilik in škod, ki jih mora trpeti vsled neopravičene tarifne politike v železniškem prometu, in naj bi kranjski deželi ne kratila onih koristij, katere uživajo druge kronovine.“

Potem se seja sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. februarja

Kakor se „Narodnim Listom“ poroča z Dunaja, se je neki desnica zaradi šolstva tako sporazumela, da se ljudsko šolski zakon premeni v zmyslu avtonomije. V onih deželah, kjer konservativci nemajo večine, se bode pa na druge načine skušala doseči konfesijonelna šola. Konservativni zastopniki dotičnih dežel naj stavijo primerne predloge in desnica je bode podpirala, naj se že ticejo samo administrativnih zadev, ali pa zahtevajo posebne zakone.

Česki listi zahtevajo, da bi se pri osnovi narodnega opolčenja oziralo na zgodovinske pravice posamičnih kronovin. Potem bi česko kraljestvo imelo svoje opolčenje z domačimi častniki in česko komando. Popolnem jednake pogoje bodo stavili Ogrji.

Vnanje države.

Mir mej Srbijo in Bolgarijo še ni sklenen in tudi ni gotovo, da bi se precej sklenil. Bolgari neso zadovoljni s poslednjim srbskim predlogom, ki zahteva obnovljenje položaja, kakršen je bil pred 14. novembrom, ko se je začela vojna. Tedaj so bile diplomatske zveze mej Srbijo in Bolgarijo pretrgane in meja je bila zaprta. Bolgarska vlada želi, da se obnovi diplomatska zveza s Srbijo in se sklene demobilizacija.

Ker je radikalna stranka najmnogobrojnejša v Srbiji, kakor so bile pokazale predzadnje volitve, ki so se svobodno vršile, in ker so se baš poslednje dni sešli nje vodje v Niši, da se posvetujejo o nove organizaciji stranke, ni neumestno, da navedemo glavne točke njenega programa. Kot podlaga državnej organizaciji zmatrajo radikalci narodno blagostanje in svobodo. Glavni smoter vnanje politike bi po njih mnenju moralo biti zjedinenje vseh Srbov. Vsem veroizpovedanjem priznava radikalna stranka popolno svobodo. Ustava se mora v tem zmyslu premeniti, da bode skupščina imela samo voljene člane. Volili bi jo vsi polnoletni Srbi. Skupščina bi se vsako leto shajala ob gotovem času, razhajala pa, kadar konča svoje delo. V izredno zasedanje smel bi jo sklicati kralj. Skupščina imela bi popolnem neomejeno zakonodavno oblast. Veliko narodno sobranje bi se shajalo tudi perijodično in bi mej drugim imelo pravico preminjati ustavo. Državni svet naj bi se opustil. Uprava naj bode, kolikor se da, jednostavna. Občinam in okrajem naj se dovoli obširna avtonomija. Kazenske stvari naj sodijo porotniki. Davki naj se uravnajo po premoženju in dohodkih državljanov. Finančna uprava mora se popolnem preustrojiti, njej na čelu naj bode osrednja narodna banka. Osnuje naj se še več

provincijalnih bank. Nadalje zahteva ta stranka splošen obligatoričen in brezplačen pouk. Za brambo dežele naj skrbi milica. Stalne vojske naj se samo toliko vzdržuje, kolikor jo je treba za organizacijo in izvežbanje milice. Na srednjih in višjih šolah skrbeti je tudi za vojaško izobraževanje. Vnanja politika naj posebno skuša ustanoviti in ohraniti prijateljstvo z bratskimi narodi, zlasti z Bolgari in Črnogorci. Njen smoter bode tudi zveza vseh balkanskih narodnostij. Radikalci zagovarjajo tudi popolno tiskovno svobodo ter svobodo društev in zborovanja. — Pogajanja za združenje radikalcev in naprednjakov ostala so brez uspeha. Poslednji so zahtevali nekatere spremembe programa radikalcev; pred vsem so hoteli, da se izrecno omeni pravica Obrenovićev do srbskega prestola v programu ter poudarjajo njih zasluge za deželo, obdrži toliko stalne vojske, kakor jo je sedaj, pravoslavnemu veroizpovedanju prizna prednost in načeloma obdrži sedanja davčna sistema. V to pa radikalci neso hoteli privoliti.

Ruski veleposlanik Nelidov opominjal je turško vlado, da poplača zapale obroke vojne odškodnine. Porta je vsled tega ukazala valijem, da hitro poprodajo žito, ki je še v zalogah, da bode mogla ta dolg poplačati do 1. marca.

Kakor se govori pride ruski generalni konzul v novem Yorku, baron Rosen, za diplomatskega agenta v Sofiji. Baron Rosen se je ob svojem času jako odlikoval kaker Charge d'affaires v Japanu pri konfliktu mej Rusijo in Kitajcem.

V pruskem deželni zboru začela se je debata o vladnej predlogi, da se v poljskih pokrajinah odvzame občinam pravica, nastavljati učitelje. Prvi govornik katolik Porsch ugovarjal je, da bi protipoljski zakoni veljali tudi za Gorenjo Šlezijo, ker tam ni nikake nevarnosti za nemštvo. Konservativci Bitter je zagovarjal vladno predlogo. Na to poprime besedo Virhov. On se ne stranjuje liberalnih simpatij za Poljake v 1848 letu in poprej, ko je je zatirala Rusija. Vse te simpatije pripadale so gibanju, kateremu se imamo zahvaliti za ustavno vladanje. Tudi on je zato, da se ponemčijo vzhodne pokrajine, a to se ne sme posilno zgoditi, ampak polagoma. On misli, da Nemčiji ne preti nevarnost od polonizma, ampak od panslavizma. Govornik zahteva nadalje, da naj nemški kancelar dokaže, kar je trdil o zvezi napredne stranke s francoskim veleposlanštvom pred 23. leti. Ker sicer mora on to zavračati, kakor sumničenje. Nadalje pravi govornik, da tudi on želi, da se poljski državljani priučijo nemščini, a nemškim mestom, kakor so Gdansko, Torn in Elbing se pa vendar ne sme vzeti pravica, nastavljati učiteljev. Koncem pravi govornik, da je njegova stranka pripravljena dovoliti vladi potrebna sredstva za razširjenje nemške kulture na vzhodu, a izjemnim zakonom pa ne more pritrđiti. Naučni minister pravi, da se s Poljaki ne sme prezanesljivo postopati. Poljaki ne bodo nikoli zadovoljni. Vlada hoče odločno postopati. Najboljše sredstvo za asimilacijo dveh narodov je skupni jezik. Vsak otrok se mora nemščini priučiti. Mnogo poljskih mladeničev, ki se kličejo k vojakom, ne zna nemški, mnogo je pa tacih, ki znati nečejo. Zato je treba skrbeti, da ti kraji dobe učitelje, ki bodo večji v nemščini, in vlada mora odvzeti občinam pravico, nastavljati učitelje. Konservativci Gerlach je obsojal predlogo, kot protizakonito, drugi konservativci in narodni liberalci so jo pa zagovarjali; govorniki katoliškega centra pa pobijali.

Domače stvari.

— (Vabilo.) Ker se je oglasilo postavno število letnih udov družbe sv. Cirila in Metoda, vabijo se ti čl. člani, kakor tudi drugi rodoljubi in prijatelji narodnega šolstva, posebno oni v Šentjakopski pa Trnovski župniji stanujoči, k razgovoru ob ustanovitvi podružnice za Šentjakopski-Trnovski del mesta v nedeljo dne 28. februarja ob 6. uri zvečer v prostorih katoliške družbe, Stari trg št. 13, I. nadstropje (Ahačičeva hiša).

Pooblaščenec družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Zabavnega večera) pisateljskega podpornega društva jutri ne bode.

— (Promocijski govor gosp. dra. M. Murka,) ki smo ga v avtentičnem prevodu priobčili v našem podlistku, prinesla je tudi po nemškem izvirniku uradna „Wiener Zeitung“ od 23. in 24. dne t. m.

— (Ples.) Prihodnjo nedeljo, 28. dne t. m., priredi Ljubljanska čitalnica zadnji ples v tem predpustu, na kar še jedenkrat opozarjamo društvene ude in čitatelje „Slovenskega Naroda“.

— (Železniška zveza mej Trstom in Reko.) V Trstu zasnoval se je konsorcij, ki mišlji graditi ozkotirno lokalno železnico od Trsta do Matulij-Opatije na južnoželezniške progi St. Peter-Reka. Že ima dovoljenje, da lahko prične s prvimi tehniškimi deli za lokalno železnico od Trsta do Kōpra. Po novem črteži ima namreč zasnovana železnica teči preko Kōpra, od tod čez Buje do Cerovelj (na glavnej progi državnih železnic v Istri)

in naprej preko Boglejune, Branje, Opatije in Vološke do Matulij. Ta projekt ni tisti, ki ga je priporočal deželni zbor v Poreči in ki ni bil pohvaljen v deželnem zboru Tržaškem in bi se po njem državna železnica Trst-Reka izpeljala preko Lupoglave, ležeče na državni železnici Divača-Pulj, bolj v severu kakor Cerovlje. Projektovana lokalna železnica posebno povzdigniti ima promet po notranji Istri. Ali bode trgovsko ministerstvo podelilo prvo koncesijo za to lokalno železnico, je j. ko dvomljivo. Za progo Trst-Koper pa je že dana in čakati bode le še prve koncesije za Koper-Matulije.

— (Iz Podjunske doline) piše se „Miru“: Že davno imam na srci, da bi vam nekaj povedal o šolah v bližnjem Velikovci. Celovčanka (Klagenfurter Zeitung) dne 5. februarja t. l. oglašča, da je v Velikovci prazno učiteljsko mesto. To mi daje priložnost, da povem, kar na srci imam. Velikovška okolica je čisto slovenska, v mestu samem jo malo trdih Nemcev, in kaka je z otroci, ki v šolo hodijo? Potrudil sem se, da sem zanesljivo zvedel narodne razmere v Velikovskih šolah. V šolskem letu 1884/5 je štel I. razred 96 učencev, 37 nemških, 59 slovenskih, mej njimi 7 tujih; II. razred 70 učencev, 43 Nemcev, 27 Slovencev, 9 tujih; III. razred a) 64 učencev, 15 Nemcev, 49 Slovencev, 16 tujih; III. razred b) 68 učencev, 30 Nemcev, 38 Slovencev, 12 tujih; IV. razred 96 učencev, 49 Nemcev, 47 Slovencev, 15 tujih; V. razred a) 57 učencev, 22 Nemcev, 35 Slovencev, 15 tujih; V. razred b) 45 učencev, 35 Nemcev, 10 Slovencev, 4 tuje; torej vseh vkup je 496 učencev, mej njimi 231 nemških, 265 slovenskih; iz tujih ne v Velikovške šole ušolanih krajev jih je mej temi 78 učencev. — Vesoljni svet naj pa zdaj posluša: Za Velikovške šole, kjer jih je 231 nemških in 265 slovenskih otrok c. kr. okr. šolski svet nič ne omenja, da mora učitelj znati tudi slovensko! Kako more trd Nemeč na takej šoli dobro in uspešno poučevati? Omilovanja vreden je posebno gospod katehet, ki poučuje mladino v krščanskem nauku. Slovenski otroci znajo brati nemški katekizem, pa ga ne razumejo, slovenskega pa, katerega bi razumeli, ne znajo ni brati, ker jim nihče ne pokaže slovenskih črk! Ali to ni narobe svet? Slišal sem praviti, da je v Porečah, Krivejvrbi, Grabštajnu le toliko trdo nemških otrok, da jih lahko našteješ na prstih jedne roke. Gg. kateheti tudi teh nemških otrok ne zanemarjajo, ampak storijo in se trudijo z njimi, največ ko premorejo. Slišal sem pa, da so jo od zgoraj dobili ukor, ker ne učijo nemških otrok tudi po nemško. Kdo pa se spominja 265 slovenskih otrok v Velikovske šoli, kjer je vse trdo nemško? Prej ko ne višim šolskim oblastim v Celovci te narodne šolske razmere niso znane in gospod katehet bi prav storil, ako bi vse to natanko naznanil dotičnim oblastinjam. Upam, da pride od zgoraj prava pomoč!

— (Tržaško podporno in bralno društvo) imelo je koncem 1885 leta 4 častne člane, 1 ustanovnika, 10 podpornih članov. Rednih članov v možkem oddelku bilo je 127, v ženskem oddelku 119, bralnih članov pa 26. Dokodkov imelo je društvo 1712 gld. 56 kr., od katerih se je mej drugim bolnim udom plačalo 393 gld. podpore, društvenemu zdravniku 60 gld., za zdravila 107 gld. 97 kr. itd. Društveno premoženje narastlo je na 1892 gld. 90 kr.

— (Vabilo na plesni venček), kojega priredi Ormoška čitalnica dne 3. marca t. l. v svojih prostorih v Ormoži. Pri tej veselici svira vojaška godba 47. peš-polka iz Maribora. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Prosi se, da gospodje pridejo v črnih suknjah. Ustopnina: Za posamezne osebe 50 kr., za obitelji 1 gld. Odbor.

— (Vabilo k veselici), katero priredi „Narodno bralno društvo v Knežaku“ v prostorih g. Andreja Urbančiča dne 28. svečana 1886. Spored: 1. Pozdrav. 2. „Moj dom“, poje moški zbor. 3. „Na straži“, poje moški zbor z bariton solo. 4. „Jeftejeva prisega“, deklamacija. 5. „Slovenska dežela“, poje moški zbor. 6. Tombola. 7. Ples. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Ustopnina za vsako osebo 30 kr.; z družino 50 kr., — plesalci pa razen tega 50 kr. K obilnej udeležbi vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“

Dunaj 26. februarja. Ko se je včeraj popoldne cesaričinja v „Prater“ peljala, zlo-mila se je os. pri vozu in bila je nevarnost,

da se voz prevrne. Kočijaž pravočasno ustavlil. Cesaričinja z dvorsko damo šla je peš v Prater sprehajati se ter se čez pol ure v drugi dvorski kočiji povrnila v mestu.

Beligrad 26. februarja. Nota Garašaninova, ki se je preteklo noč izročila zastopnikom vlastij, utemeljuje znani od srbske strani predlagani mirovni član in prosi zastopnike vlastij, naj ta predlog pri vladah podpirajo.

Beligrad 25. februarja. Vojni minister ustavlil je z ukazom od današnjega dne vsa naročila obleke, orožja in streliva.

Bukarešt 25. februarja. General Angelescu imenovan vojnim ministrom.

London 25. februarja. Marquis of Salisbury misli v inozemstvo odpotovati, da si zdravje popravi.

Pariz 25. februarja. Začetkom zbornične seje ustrelil je na galeriji neki Pionnier z revolverjem dvakrat v zrak ter vrgel pismo na Clemenceau-a v dvorano, kjer so pozneje tudi kroglje našli. Pionniera so prijeli. Videti je, da je blazen. Pionnier pravi, da je s strelom hotel vlado opozoriti na njegovo pravdo, ki bode razkrila podrobnosti kapitulacije pri Metz u in dokazala, da so v francoske vojski pruski vojuni.

Ala 25. februarja. V zadnjih 24 urah nobene koleri podobne bolezni v Veroni in v okolici.

Zdravljenje pospešuje. Pri odprtih ranah, oteklinah in ulesih se z Molovim „Francoskim žganjem“ odpravi prisad in s tem vidno pospeši zdravljenje. V steklenicah po 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-o v izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (20—2)

Tujci:

25. februarja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Aufmuth z Dunaja. — Dettelbach iz Grada. — Kopcar iz Trsta. — Fischl z Dunaja. — Fedi iz Reke.

Pri **avstrijskem cesarju**: Dr. Finschger, dr. Schuster iz Grada. Behofschitz iz Linca. — Grof Attems iz Litije. — St. fin iz Ljubljane. — Schmidt z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Trainer iz Celovca.

Umri so v Ljubljani:

22. februarja: Meta Matevž, zasebnica, 66 let, Kolezijska cesta št. 6, za telesnim poškodovarjem. — Janez Rogel, delavec, 35 let, Ulice na grad št. 12, za plućnico.

23. februarja: Srečko Weidinger, hišni posestnik, 75 let, Stari trg št. 22, za otrpnenjem možganov. — Katra Zimmermann, inženirjeva vdova, 34 let, Poljanska cesta št. 38, za jetiko. — Marija Kačar, dekla, 42 let, Kravja dolina št. 11, za sušico.

24. februarja: Reza Ravnihrib, hišnega posestnika žena, 66 let, Slonove ulice št. 38, za spridenjem jeter.

25. februarja: Mihajl Šrafl, črevljar, 24 let, Poljanski nasip št. 50, za jetiko.

V deželnej bolnici:

21. februarja: Vincenc Kozlevčar, pisar, 36 let, za razširjenjem pluć. — Tomaž Lavtizar, gosti, 75 let, za starostjo.

22. februarja: Karol Prijatelj, dijak, 25 let, za edemom v možganih.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. febr.	7. zjutraj	740.57 mm.	— 3.6° C	sl. szh.	obl.	
	9. pop.	739.87 mm.	— 2.2° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. zvečer	740.11 mm.	— 3.4° C	sl. svz.	jas.	
Srednja temperatura — 1.6°, za 2.2° pod normalom.						

Dunajska borza

dne 26. februarja t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	86 gld. 15 kr.
Srebrna renta	86 " 20 "
Zlata renta	114 " 00 "
5% marena renta	102 " 00 "
Akcije narodne banke	874 " 00 "
Kreditne akcije	293 " 75 "
London	126 " 05 "
Srebro	— " — "
Napol.	10 " 01 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 75 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 128 " 50 "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 172 " 75 "
Ogrska zlata renta 4%	104 " 25 "
" papirna renta 5%	95 " 60 "
5% štajerske zemljiš. odvez. oblig.	104 " 00 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126 " 50 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	116 " 75 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108 " 25 "
Kreditne srečke	100 gld. 178 " 25 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 116 " 50 "
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v. " 206 " 20 "

Št. 1317.

(111—2)

Razpis službe!

Vsled sklepa deželnega zbora kranjskega se ima nastaviti provizorično za l. 1886 tretji konceptni uradnik pri deželnem odboru kranjskem z letno plačo 1200 gld.

Prošnjiki za to službo imajo svojo popolno zmožnost za politično-administrativno službovanje s spričevali o dovršenih teoretičnih in praktičnih izpiti — in popolno znanje slovenskega in nemškega jezika izkazati.

Prošnje naj se do 20. marca 1886 deželnemu odboru kranjskemu pošljejo.

V Ljubljani, dne 22. februarja 1886.

Razpis službe.

Podpisano županstvo vsprejme v službo moža, ne čez 40 let starega in z dobrimi spričali, kot občinskega čuvaja, oziroma pisarja, z letno plačo 350 goldinarjev.

Pogoji so: popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in neomadeževano življenje.

Odsluženi orožniki (žendarmi) ali tudi vojaki imajo prednost.

Ponudbe, podprte z rojstnim listom, spričalom o navedeni in drugimi spričali, doposlati so do 10. marca 1886 na

županstvo v Spodnji Šiški.

Spodnja Šiška, dne 25. februarja 1886.

V najem se odda o Sv. Jurji

velik in prostoren magacin

na Sv. Petra cesti št. 40, uhod ima iz ceste. Natančneje: Sv. Petra nasip št. 35. (100—3)

CHAMPAGNE
AYALA & Co.

Glavna zaloga v Ljubljani pri
g. PETER LASSNIK-u.

Varstvena znamka

Najlepši

larve

za maskare

od 3 kr. do 40 kr.

se dobé pri (91—3)

KARINGER-JI

na Velikem trgu.

Anchor parobrodna linija

iz Trsta v New-York naravnost.

Odhod v 1. in 15. dan vsakega meseca.

Veliki prvorazredni parniki te svetovnoznane v Avstriji jedino koncesionirane linije vsprejemajo potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

Potniki naj se obrnejo na Gergolet & Pogliacco, glavne agente, Via del' Arsenale šte. 2 v Trstu.

Dobivajo se tudi vožni listki za vsa mesta Zjedinih držav po najnižjih cenah. (32—17)

Za zimsko zdravljenje!

Nova napolnitev

medicinalnega

DORSCH

ribjega olja.

Pristno in jako zdravilno.

1 steklenica 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.

Prodaja (674—16)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.